

Beleidsplan 2021 – 2023

Iedereen elke dag verse groente

Naam organisatie	Stichting NME Mundial	
Rechtspersoon	Stichting	
Oprichtingsdatum	1 april 2008	
Nummer KvK	KvK Utrecht 30239214	
ANBI-registratie	819266504	
Bestuursleden	Voorzitter	Karen van Nunspeet
	Secretaris	Egon van Amelsvoort
	Penningmeester	Joop Brouwer
	Bestuurslid (NL)	Neeta Biharie
	Bestuurslid algemeen	Henk Brouwer
Fondsenwerver (vrijwillig)	Annemarie de Koning	
Adres	p/a Zonnehof 3	
	3742 ZC Baarn	
Email	info@nmemundial.org	
Website	www.nmemundial.org	
Bankrekening	NL27RABO0127823417	

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Doelstelling, missie en werkwijze	3
2. Organisatie.....	4
3. Visie 2021-2023	5
4. Beleidslijnen.....	6
4.1 Projecten.....	6
4.2 Kennisuitwisseling en NME Nederland	7
4.3 Samenwerkingsverbanden en partnerschappen	8
4.4 Vrijwilligersbeleid.....	8
4.5 Fondsenwerving.....	8
4.6 Communicatie en voorlichting/publiciteit	8
4.7 Capaciteitsopbouw	9
5. Administratie en Financiën.....	9
6. Bijlagen	9
6.1 Alerta Verde	9
6.2 Stadslandbouw.....	10

Inleiding

De stichting NME Mundial bestaat sinds 2008. Tot nu toe is veel bereikt maar ook veel veranderd. Ons doel is om voedselzekerheid door middel van kleinschalige stadslandbouw in stedelijke gebieden te bevorderen. Dit beleidsplan is geschreven om prioriteit te geven aan deze plannen zodat ze de komende drie jaar gerealiseerd kunnen worden. Het beleidsplan gaat in op versterking van onze kerntaken: de uitvoering van de projecten in Bolivia en fondsenwerving en bewustwording in het kader van natuur- en milieueducatie in Nederland.

De uitwerking van het beleidsplan vindt u terug in het projectplan 2021-2023 *Verhoogde levenskwaliteit met stadslandbouw in Cochabamba*, een vervolg op het projectplan 2018-2020. Beide kunt u vinden op de [website](#).

In het eerste hoofdstuk worden missie, doelstellingen en werkwijze beschreven. Hoofdstuk 2 gaat in op de organisatie. In de hoofdstukken 3 en 4 schetsen wij onze visie voor de periode 2021 – 2023 en de bijbehorende beleidslijnen. In het laatste hoofdstuk komende financiën en de begroting aan bod.

1. Doelstelling, missie en werkwijze

Stichting NME Mundial is een algemeen nut beogende en fondsenwervende organisatie zonder winstoogmerk. Volgens de statuten luidt de missie als volgt:

Het verbeteren van de onderwijskwaliteit op de onderwerpen Natuur en Milieu zowel voor kinderen als volwassenen, via een netwerk van educatieve projecten met het oog op voedselzekerheid.

Met educatie wil NME Mundial een grotere bewustwording bij de lokale bevolking zowel in Nederland als in Bolivia ontwikkelen. Momenteel ligt de nadruk op de uitwisseling van kennis en ervaring tussen Nederland en Bolivia. Daarbij stimuleert stichting NME Mundial innovatieve alternatieven voor gezonde voeding. Ons streven is bij te dragen aan voedselzekerheid en voedselveiligheid.

Kort samengevat zijn er tweeërlei activiteiten:

- a) Ondersteuning van projecten op het gebied van duurzame alternatieven voor stadslandbouw; fondsenwerving is hierbij een essentieel onderdeel.
- b) Opzetten en uitwerken van uitwisselingsprogramma's natuur- en milieueducatie in Nederland en Bolivia, o.a. via schoolopdrachten, stages en vrijwilligerswerk. Dit programma dient het doel om bovenstaande activiteiten kracht bij te zetten.

Ad a) Al vanaf 2008 ondersteunt stichting NME Mundial schooltuinprojecten in Bolivia en later ook familiemoestuinen. Deze projecten worden uitgevoerd door Fundación Alerta Verde, een Boliviaanse NGO die pionier is op het gebied van ecologische groenteteelt op kleine oppervlaktes in marginale stadswijken. Het principe voor deze biologische stadslandbouw is gebaseerd op de zogenaamde *square foot garden* (vierkante meter tuin). De praktische en kleinschalige aanpak is van groot belang voor het dagelijkse menu voor de gezinnen in deze arme stadsdelen van Cochabamba.

Vanaf 2013 wordt ook samengewerkt met Amazon Fund. In Rurrenabaque levert deze organisatie samen met lokale partners, natuur- en milieueducatie in en nabij het tropische Amazonegebied. De expertise van het team van Alerta Verde werd ingezet om op verschillende scholen schooltuinen aan te leggen en een handleiding te schrijven die specifiek gericht is op de aanleg van schooltuinen in het Amazonegebied.

Ad b) Sinds vele jaren organiseert stichting NME Mundial (voorlichtings)bijeenkomsten zowel met volwassenen als met kinderen. De rode draad is de *square foot garden* als milieuvriendelijk alternatief voor voedselverbouw, waarbij een link gelegd wordt tussen Bolivia en Nederland. Jaarlijks vindt er een bijeenkomst plaats, het Café NME Mundial. Café NME Mundial is een uitwisselingsruimte voor en door vrijwilligers en andere belangstellenden. Elke keer wordt op een speciale locatie een specifiek thema behandeld.

Jaarlijks proberen we verschillende scholen in Nederland op hun verzoek te bezoeken. Zo kunnen de basisschoolleerlingen in Nederland kennis maken met het schooltuinproject in Bolivia. Ook richten wij onze aandacht op het begeleiden van stagiaires en scholieren. Daarnaast hebben we een speciale band met de opleiding Voeding en Diëtetiek van de Haagse Hogeschool. Van deze hogeschool hebben we al verschillende vrijwilligers mogen ontvangen voor stages zowel in Nederland als in Bolivia.

2. Organisatie

De stichting NME Mundial is op 2 april 2008 opgericht door vrijwilligers. Ook nu zijn alle betrokkenen en het bestuur van de stichting vrijwilligers. Sinds 2014 worden er incidenteel binnenlandse reiskosten vergoed. Het bestuur is sinds 2014 versterkt tot 5 personen. Door de multidisciplinaire samenstelling van het bestuur is een duidelijke taakverdeling mogelijk.

Neeta Biharie NME Nederland	Joop Brouwer Penningmeester	Egon van Amelsvoort Secretaris	Karen van Nunspeet Voorzitter	Henk Brouwer Algemeen bestuurslid
-----------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------	---

Bij elke (nieuwe) projectaanvraag of samenwerking wordt volgens een duidelijke procedure een besluit genomen. Een projectvoorstel van een partnerorganisatie waarvoor NME Mundial hoofdzakelijk verantwoordelijk is voor de financiering c.q. fondsenwerving wordt goedgekeurd als er tenminste 80% aan fondsen gedekt zijn; dat wil zeggen uitstaan, in behandeling en/of toegezegde fondsen. Indien hieraan niet voldaan kan worden, dan besluit het voltallige bestuur en door algemene stemming of het risico van goedkeuring aanvaardbaar is. Elke partnerschap kent een specifieke samenwerkingsovereenkomst met een duidelijk gedefinieerd plan van aanpak, projectvoorstel (input en output – outcome), communicatie- en rapportagebeleid.

Naast de directe samenwerking met Fundación Alerta Verde, heeft stichting NME Mundial ook samenwerkingsverbanden met Amazon Fund, de Haagse Hogeschool (opleiding Voeding

en Diëtetiek), en is sinds februari 2013 aangesloten bij Partin. Ook neemt NME Mundial deel aan bijeenkomsten georganiseerd door andere organisaties, zoals aan de “particulier Initiatief”-dagen die worden georganiseerd door steunfondsen als Wilde Ganzen en Cordaid. Ook onderhoudt NME Mundial contacten met vergelijkbare organisaties in thema’s (stadslandbouw, natuur- en milieueducatie en gezonde voeding).

De vaste groep vrijwilligers bestaat uit zo’n 4 tot 6 personen. Taken zijn o.a. het faciliteren van natuur-en milieueducatie, zoals gieterworkshops op Nederlandse scholen, de redactie van de nieuwsbrief, het beheren van de website en andere social media (Twitter, Facebook, LinkedIn) en het organiseren van en/of deelnemen aan relevante bijeenkomsten en cursussen. Daarnaast zijn er nog vrijwilligers en stagiaires die via scholen, met een directe link naar het werkveld, specifieke opdrachten uitvoeren.

Elke maand houdt stichting NME Mundial belanghebbenden en volgers met een nieuwsbrief op de hoogte. De nieuwsFLITS wordt samengesteld door een redacteur en kent bijdrages uit het veld en van het bestuur. Ook worden belangstellenden via Twitter, Facebook, LinkedIn en de eigen website geïnformeerd, evenals via andere sites zoals Partin.

Tijdens een Café NME Mundial worden een aantal facetten van de stichting onder de loep genomen. Ook bij de jaarlijkse evaluatie wordt bekeken wat goed en wat minder goed ging.

3. Visie 2021-2023

Stichting NME Mundial is een algemeen nut beogende en fondsenwervende organisatie zonder winstoogmerk werkzaam in Nederland. Het doel van stichting NME Mundial is het bevorderen van voedselzekerheid en –veiligheid op een duurzame en milieuvriendelijke wijze wereldwijd. Daarom luidt ons motto:

Voor 2021-2023 richt stichting NME Mundial zich hoofdzakelijk op de projecten en activiteiten ter bevordering van gezonde voeding in buiten- en achterstandswijken door het opzetten van schooltuinen, stadslandbouw en natuur- en milieueducatie in Bolivia.

Hiervoor ondersteunt stichting NME Mundial - zoals vastgelegd in de overeenkomst d.d. 2 november 2013 - Fundación Alerta Verde, werkzaam in Cochabamba, Bolivia, zowel financieel als organisatorisch middels fondsenwerving, kennisuitwisseling en capaciteitsopbouw. Deze samenwerking is gericht op een verdere verzelfstandiging van de organisatie, de activiteiten en de handelingen van Fundación Alerta Verde.

Alle activiteiten, acties, netwerken, partnerschappen en relaties in Nederland dienen dit doel, dat wil zeggen dat deze handelingen door bestuursleden en vrijwilligers van stichting NME Mundial als ultiem doel hebben het fondsenwerven dan wel het betrekken van potentiële

donateurs. Een andere beleidslijn in Nederland is acquisitie en begeleiding van vrijwilligers en stagiaires die een duidelijke bijdrage kunnen leveren aan de projecten van Fundación Alerta Verde of ter ondersteuning van de organisatie in Nederland. Hiervoor stelt de stichting NME Mundial nieuwe richtlijnen op ter verbreding van relevante samenwerkingsverbanden en strategische partnerschappen met organisaties en personen ter bevordering van kennisuitwisseling, positionering, draagvlakvergroting met als hoofddoel het werven van middelen (resource fading) en vrijwilligers.

Desgevraagd kan stichting NME Mundial ook andere projecten of projectvoorstellen in Bolivia die binnen de gestelde doeleinden, beleidslijnen en arbeidsvelden liggen organisatorisch en/of financieel ondersteunen.

NME Mundial volgt de eisen die de belastingdienst stelt aan ANBI-geregistreerde organisaties scherp en het doel is om de ANBI-status te behouden.

4. Beleidslijnen

We onderscheiden 7 beleidsvelden; bij elk beleidsveld zal een verbetervoorstel worden geformuleerd.

1. Projecten
2. Kennisuitwisseling
3. Netwerken
4. Vrijwilligers
5. Fondsenwerving
6. Communicatie
7. Capaciteitsopbouw

4.1 Projecten

Doelstelling van dit beleidsgebied is om efficiënt, relevant en effectief projecten te ondersteunen, waarbij verzelfstandiging van de partnerorganisatie centraal staat. Stichting NME Mundial werkt op aanvraag van projecten van de partnerorganisatie Fundación Alerta Verde en incidenteel bij aanvragen van andere projecten. De doelstelling van het project moet hierbij overeenkomen met de doelstellingen van NME Mundial. Elke aanvraag van een partnerorganisatie, of andere organisatie/ persoon zal uitvoerig besproken worden alvorens het bestuur overgaat tot een beslissing. Waar mogelijk worden opzet en uitvoering van de projecten gezamenlijk met de partnerorganisatie gepland en geëvalueerd. Hierbij wordt gelet op de directe samenwerking met de doelgroep.

Deze planning maken we volgens de DRAM-methode: daarbij staat DRAM voor Doel, Resultaten, Activiteiten en Middelen. De indicatoren om deze doelen te meten, moeten 'SMART' geformuleerd zijn, maar evenzo simpel zodat deelnemers deze zelf kunnen formuleren en begrijpen. SMART staat dan voor Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden. Bij voorkeur wordt ook de zogenaamde nullijn vastgesteld.

Het bestuur van stichting NME Mundial krijgt middels een maandelijkse *Skype* vergadering een uitgebreid verslag van de laatste ontwikkelingen van de projectverantwoordelijke. De evaluatie wordt ook aan de hand van DRAM uitgevoerd. In het voorbeeld van een workshop over moestuinieren staat niet alleen het aantal workshops, het aantal deelnemers (middelen en activiteiten) en hun tevredenheid (output), maar ook de toepasbaarheid en reële toepassing door de deelnemers en dus ook de hoeveelheid, kwaliteit en diversiteit van de producten (outcome). En belangrijker: het uiteindelijke verschil in de gezondheidssituatie en leefpatroon (dagelijks menu), het zogenaamde effect/doel.

Bij voorkeur vindt elk jaar een persoonlijk gesprek tussen de projectcoördinator en een of meerdere bestuursleden plaats. Dit kan tijdens het projectbezoek van bestuursleden in Bolivia, maar ook bij het bezoek van de projectcoördinator in Nederland. Deze uitwisselingsreizen vergroten de zichtbaarheid en verbondenheid tussen alle betrokkenen.

Elke 3 jaar zullen interne én/of externe experts het project evalueren. Dan zal ook naar de algemene levensomstandigheden, waaronder voedingspatronen en het milieubewustzijn, op de projectlocatie gekeken worden. Ook zal het multiplier effect omschreven worden, dus het effect dat mensen gaan kopiëren wat ze om zich heen zien: een moestuinier steekt zijn buurman aan om ook een tuintje aan te leggen.

Er wordt ook actief gezocht naar samenwerking met andere - in Bolivia - opererende nationale en internationale organisaties. Dit gebeurt samen met de partnerorganisatie in het kader van verdere verzelfstandiging.

4.2 Kennisuitwisseling en NME Nederland

Het doel is om kinderen en volwassenen in Nederland kennis te laten maken met het wereldvoedselprobleem op een ludieke en actieve manier. Dit doen we op scholen, seminars en congressen als deelnemers of als sprekers en op lokale initiatieven zoals markten en festivals. Ook organiseert NME Mundial elk jaar tenminste een Café NME Mundial met een eigen thema. Uitgangspunt is naast milieubewustwording ook friendraising. Friendraising zien wij als een combinatie van fondsen en vrienden werven. We hopen op deze manier een deel van onze inkomsten te kunnen werven.

Op scholen wordt een interactief lesprogramma aangeboden. Tenslotte kunnen we er zelf wat mee doen! Daarbij wordt de ecologische footprint verder uitgewerkt. Voorbeeld is daarbij het project met schoolmoestuinen in Cochabamba, Bolivia. Er ligt een handleiding, genaamd 'NME Mundial Project: Samen STERK!' waarmee vrijwilligers actief scholen benaderen en lessen verzorgen. De uitdaging is om hier veel vrijwilligers voor te vinden. In elk geval willen we stagiaires en vrijwilligers die werkzaam waren in Bolivia voor deze activiteiten ook in Nederland binden.

Een andere pijler is het bijwonen van seminars en andere bijeenkomsten die betrekking hebben op voedselzekerheid en stadslandbouw. Naast deelnemen worden ook mogelijkheden bekeken om als spreker aan dergelijke evenementen deel te nemen.

Tot nu toe werden markten en festivals incidenteel bezocht. Bij de jaarplanning zal een overzicht opgenomen worden welke evenementen er zijn en waar aan deel genomen kan

worden. Hierbij zullen ook vrijwilligers betrokken worden. Het aantrekken van vrijwilligers is een thema bij het vrijwilligersbeleid.

Het Café NME Mundial is een ruimte voor en door vrijwilligers en andere belangstellenden. Elke bijeenkomst vindt plaats op een unieke locatie die verwant is met het thema van het Café of met NME Mundial in het algemeen. Telkens is een bestuurslid voor de organisatie verantwoordelijk. Belangrijk is om dit evenement tijdig aan te kondigen. Zie hiervoor de communicatiestrategie.

4.3 Samenwerkingsverbanden en partnerschappen

Samenwerkingen worden aangegaan bij een win-win situatie waarbij een van de volgende aspecten worden meegenomen: NME hier en daar, voedselzekerheid en/of ecologische stadslandbouw. Dit geldt voor nationale en internationale organisaties en onderwijsinstellingen.

4.4 Vrijwilligersbeleid

Het doel van het vrijwilligersbeleid is de betrokkenheid van vrijwilligers te vergroten en nieuwe vrijwilligers aan te trekken, bijvoorbeeld om hen te stimuleren om samen met een bestuurslid Café NME Mundial te organiseren en nieuwe stagiaires te enthousiasmeren om zich voor NME Mundial in te zetten.

De vrijwilligers zullen ook meer en meer duidelijk omschreven taken en doelen krijgen; een bestuurslid (of meerdere) draagt zorg voor en begeleidt de vrijwilligers.

4.5 Fondsenwerving

Fondsenwerving staat in het teken van middelen verkrijgen om activiteiten te kunnen uitvoeren. Het gaat dan om activiteiten in Nederland zoals in het jaarplan opgenomen en/of om activiteiten volgens een projectvoorstel van de projectorganisatie In Bolivia. Alle fondsenwervende activiteiten worden jaarlijks opgenomen in het jaarplan en door het bestuur uitgevoerd i.s.m. vrijwilligers.

Onder verantwoordelijkheid van het bestuur worden (vermogens)fondsen aangeschreven door Annemarie de Koning (vrijwillig fondsenwerver). Bovendien wordt waar mogelijk meegedaan aan wedstrijden, zodat we onze zichtbaarheid kunnen vergroten en meer donaties kunnen genereren.

4.6 Communicatie en voorlichting/publiciteit

Het communicatiebeleid is gericht op het efficiënt en effectief inzetten van communicatiemiddelen om enerzijds fondsen te werven en anderzijds om de betrokkenheid te vergroten. We spreken in dit verband graag van friendraising. Vooral de maandelijkse nieuwsFLITS is een middel om geïnteresseerden en fondsen op de hoogte te houden. Dit is een gebied dat nog extra inhoudelijk uitgewerkt zal worden.

4.7 Capaciteitsopbouw

We willen een geconsolideerde organisatie die voldoende fondsen werft om concreet te kunnen bijdragen aan voedselzekerheid en -veiligheid. NME Mundial heeft zich door de uitbreiding van het bestuur tot 5 leden verder geprofessionaliseerd. De verschillende taken van de bestuursleden zullen op bovengenoemde beleidshandelingen afgestemd worden en de respectievelijke functiebeschrijvingen zullen aangepast worden.

Het bestuur van Stichting NME Mundial bestaat nu uit 5 leden. Naast de voorzitter, secretaris en penningmeester is de portefeuille NME in Nederland erbij gekomen plus een algemeen bestuurslid. De portefeuille Fondsenwerving wordt door een vrijwilliger gedaan en vormt geen onderdeel van het bestuur.

5. Administratie en Financiën

De administratie in Nederland wordt gevoerd door de penningmeester van de stichting. Deze stelt de jaarrekening op van de Nederlandse inkomsten en uitgaven en een specificatie van de projectuitgaven in Bolivia. Een kascommissie beoordeelt de jaarcijfers.

Daarnaast is regelmatig overleg tussen NME Mundial en Fundación Alerta Verde en rapporteert Alerta Verde 2 x per jaar over de besteding van de middelen.

6. Bijlagen

6.1 Alerta Verde

Fundación Alerta Verde, een in 2012 opgerichte stichting, zet hoofdzakelijk de activiteiten voort van het Programma Huertos Educativos Cochabamba (HEC). Dat programma is in 2006 gestart als een educatief moestuinenprogramma in Cochabamba. Het huidige interculturele team van Alerta Verde bestaat uit 5 personen (1 milieukundige en 4 landbouwkundigen); de functie van een administratief medewerker/boekhouder voor een paar uur per maand is nog onbezet. Ook zijn er stagiaires van uiteenlopende opleidingen en (Nederlandse) vrijwilligers met speciale opdrachten werkzaam. Het bestuur bestaat grotendeels uit de oprichters van Alerta Verde en zijn deels al vanaf het begin van het Programma HEC betrokken bij de activiteiten.

Fundación Alerta Verde is dé pionier van square foot gardens in Bolivia, heeft jarenlange ervaring in stadslandbouw en de medewerkers worden veel gevraagd om trainingen te verzorgen ook in andere regio's, zoals in het Amazonegebied en op de Andes hoogvlakte. Momenteel verzorgt Alerta Verde trainingen in biologische stadslandbouw via biologische groenteteelt, compostering en recycling met zowel volwassenen als met scholieren. Door het inrichten van schooltuinen en familiemoestuinen (patio-tuinen) wordt de productie van eigen groente om het dieet te verbeteren gestimuleerd. Daarnaast adviseert Alerta Verde bij de vermarkting, omdat deze vorm van stadsmoestuinen ook een economisch alternatief kan zijn. Samengevat zijn de belangrijkste taken van het team:

- Het verzorgen van milieu educatiemodulen als onderdeel van het jaarplan van de deelnemende klassen op de scholen.
- Het opzetten en inrichten van organische schooltuinen.
- Het faciliteren van square foot gardens en andere vormen van stadslandbouw, voornamelijk bij de mensen thuis.
- Het uitwisselen van kennis over alternatieven voor stadslandbouw (kenniscentrum).

Alerta Verde doet ook als kenniscentrum onderzoek naar vernieuwde en verbeterde teeltmethodes en andere vormen van stadslandbouw. Daarvoor hebben ze een klein proeftuinencomplex onder vergelijkbare omstandigheden aangelegd.

Naast de directe ondersteuning en samenwerking met Stichting NME Mundial, voert Fundación Alerta Verde ook projecten uit samen met Amazon Fund, Fundación Agrecol Andes, Fundación Abril en Misereor. Daarnaast zijn er samenwerkingsovereenkomsten met een aantal netwerken zoals de klimaatwerkgroep (Grupo de Trabajo Cambio Climatico y Justicia), het stadslandbouwnetwerk (La red Agricultura Urbana y Peri urbana) en het netwerk van de zona Sur (la red del Sur) en wordt er samengewerkt met organisaties als Procasha, Fundación San Lucas, proyecto Horizonte, de stichting Pintar en Bolivia, de naschoolse opvang 'la Gotita' en Nuganchik.

6.2 Stadslandbouw

Wat is stadslandbouw?

Het verbouwen van voedsel in en rond de stad, dichtbij de burger. Dat kenmerkt de vele initiatieven voor stadslandbouw. Verder lopen de doelstellingen sterk uiteen. Stadslandbouw kent vele vormen: kweekbakken op het dakterras, een volkstuintuin, een moestuin in het park of op een braakliggend terrein die gezamenlijk wordt onderhouden door bewoners, een zorgboerderij in de stadsrandzone, kantoorgebouwen die (tijdelijk) als klas worden gebruikt, een hightech kas bovenop de supermarkt etc. Het kan gaan om vrijwilligers die zelf hun voedsel willen verbouwen, maar ook om zakelijke, commerciële

initiatieven. Stadslandbouw gaat niet alleen om de productie van voedsel, maar ook om de verwerking en verspreiding van het voedsel naar de consument.

Waarom stadslandbouw?

De stad en het platteland zijn de laatste eeuw uit elkaar gegroeid. Op het platteland wordt het voedsel geproduceerd, in de stad wordt het geconsumeerd. Veel stedelingen weten amper meer hoe groenten groeien en hoe brood tot stand komt. De laatste twintig jaar echter neemt het bewustzijn toedatbetrokkenheid bij de voedselproductie belangrijk is. Er is de roep om het dichter bij elkaar brengen van producent en consument, duurzamer telen en het meer zelfvoorzienend worden.

De belangrijkste argumenten voor stadslandbouw zijn:

1. Sociaal
2. Ecologisch
3. Economisch
4. Ruimtelijke kwaliteit van een gebied
5. Procesmatig

Ad 1) Sociaal

- Voedselbewustzijn van inwoners neemt toe.
- Stadskinderen kunnen dichtbij huis weer zien hoe voedsel groeit.
- Meer sociale cohesie en integratie van groepen bewoners als de wijktuin gezamenlijk wordt aangelegd en beheerd.
- Betere fysieke en mentale gezondheid van bewoners, goede besteding van de toenemende vrije tijd.
- Stadslandbouw biedt bewoners de mogelijkheid zich te ontwikkelen of ontplooien door de kennis en vaardigheden die ze bij stadslandbouw opdoen.
- Sommige allochtone emigranten zijn opgegroeid met een eigen moestuin en kunnen nu hun vaardigheden weer inzetten en contacten leggen.
- Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden betrokken, waardoor deze actiever worden (stages en reïntegratietrajecten zorgcliënten).

Ad 2) Ecologisch

- Grotere biodiversiteit, meer verschillende planten in de stad wat leidt tot meer verschillende insecten, waaronder bijen en meer vogels.
- Meer groen(te) in de stad neemt CO₂ op en bevordert de luchtkwaliteit.
- Er ontstaan minder stedelijke reststromen (afval).
- Het vervangen van stenen door groen is goed voor de infiltratie van hemelwater.
- Productie van groenten in en om de stad zorgt dat voedsel een kleinere afstand aflegt tussen producent en consument (voedselkilometers, local for local). Hiermee vermindert de CO₂-uitstoot en is er minder vervuiling door voedseltransport.

- Vermindering van de opwarming van de stad.

Ad 3) Economisch

- Korte ketens zonder tussenhandel waarbij de producent meer krijgt voor zijn product.
- Lagere zorgkosten binnen het gebied vanwege de baten die stadslandbouw oplevert op welzijn en gezondheid.
- Hogere opbrengsten in de waardecreatieketen omdat het gebied gewilder wordt vanwege de stadslandbouwfunctie.
- Meer werkgelegenheid binnen het gebied
- Grotere beschikbaarheid van duurzaam geproduceerd voedsel voor brede lagen van de bevolking.

Ad 4) Ruimtelijke kwaliteit van een gebied

- Meer diversiteit en meerdere gebruiksfuncties in een gebied
- Meer en een betere kwaliteit groen in een gebied
- Beter gebruik maken van (tijdelijke) onbenutte ruimtes en braakliggend terrein
- Nieuwe kijk bieden op stadsontwikkeling

Ad 5) Procesmatig

- Mensen meer binden aan een wijk

Square foot gardening

Het systeem '**square foot garden**', ontwikkeld door Mel Bartholomew, is eigenlijk heel simpel en kan op veel kleine plaatsen toegepast worden, zelfs op een klein balkon. Daarom is het een uiterst geschikte techniek voor stadslandbouw. In Nederland spreekt men ook van vierkante meter tuin, maar gezien de afmetingen is dit niet geheel correct. Een met hout afgebakende bak (kan ook van een ander materiaal zijn) van maximaal 1.20 bij 1.20 meter wordt opgedeeld in ruimtes van 30 bij 30 centimeter. Elke ruimte met een diepte van pakweg 20 tot 30 centimeter is te gebruiken voor een ander gewas. De geringe afmeting maakt wateraanvoer makkelijk en grootschalig gebruik van bijvoorbeeld mest en gewas-beschermende maatregelen overbodig. Een belangrijk onderdeel van de voedingsbodem is compost en dierenmest. Voorts is het door de kleinschaligheid erg makkelijk om op ecologische wijze groentes te kweken. Het onderhoud vergt gemiddeld minder dan enkele uurtjes per week. Bovendien bespaart het geld en kan het zelfs extra inkomen opleveren. Het is bewezen dat deze manier een hogere opbrengst geeft dan gewone moestuinen. Deze effectiviteit kan zelfs verhoogd worden door op de juiste manier zaailingbakken te gebruiken waarmee de productietijd verkort wordt. Bovendien is het in veel landen mogelijk om het hele jaar door groente te verbouwen, wat optimaal is voor de dagelijkse behoefte aan groente. Berekend is dat drie square foot gardens voldoende zijn om een gezin van vijf personen van voldoende groentete voorzien.